

Koncepce domácí přípravy a úkolů žáků

Domácí příprava žáků navazuje na přímé vzdělávací působení ve škole a je nedílnou součástí každodenní přípravy na vyučování a je koncipována v souladu s platným ŠVP.

Domácí příprava je druhotným doplňkem, primární učení žáka probíhá ve vyučovací hodině ve škole.

Domácí úkoly, domácí příprava, je efektivní cestou k podpoře sebevzdělávacích aktivit žáků a účinným „spojovacím článkem“ mezi formálním - školním, a neformálním a informálním - mimoškolním učením.

Domácí příprava je mimoškolní aktivita, těsně spojená se školním vyučováním. Za domácí přípravu (domácí úkoly) lze považovat veškeré aktivity žáků, které jsou vyžadovány školou, cíleně směřují k podpoře školní výuky, a které žák vykonává mimo školu, zejména doma.

Právě pravidelná domácí příprava může být jednou z cest naplňování požadavků nového pojetí vzdělávání vytvářením situací, v nichž je žák veden k aktivnímu přístupu k vlastnímu učení, k vynakládání vlastního úsilí při řešení úloh a problémových situací, k samostatnému rozhodování a myšlení. Tím je podporováno a posilováno rozvíjení požadovaných klíčových kompetencí.

Domácí úkoly napomáhají učitelé cíleně zaměřit pozornost dětí na mimoškolní zdroje vzdělávání a využít je ve prospěch vyučování. Domácí úkol je nástrojem učitele pro učení dětí pracovat s těmito zdroji, vhodně jich využívat a orientovat se v nich. Vhodně zadaný domácí úkol může nejen pomoci dítěti upevnit si učivo, probírané ve škole, ale také si je propojit s dalšími informacemi, vědomostmi, zkušenostmi, a rozšířit si tak obzory na základě vlastních zájmů. Dává dítěti prostor k nerušené individuální práci, čas pro promýšlení a objevování. Právě možnost individuálního, cíleného zaměření domácích úkolů podle potřeb a zájmů dítěte je nespornou předností této formy výuky. Domácí úkol je také prostředkem k učení, v němž se propojuje řízený proces s jednáním ovládaným vlastní vůlí žáka. Z tohoto hlediska má vysokou výchovnou hodnotu. Je jedním z prostředků pedagogické součinnosti školy a rodiny. Může se stát účinným prostředkem motivace dítěte pro sebevzdělávání a pro své budoucí vzdělávání. Domácí učební činnosti žáků zpětně vnášejí do práce školy podněty z mimoškolního prostředí.

- Cíl domácích úkolů:
  - procvičit učivo (zejména v praktických souvislostech)
  - rozvíjet u žáků smysl pro povinnost
  - schopnost samostatně se učit
  - motivace (nejen) pro nové učivo
  - zpětná vazba (pro učitele, žáka, rodiče)
  - rozvíjení schopnosti organizace času
  - rozšiřování kompetencí (doplňkový cíl)
- Zda bude či nebude zadán domácí úkol (povinný, dobrovolný) a v jaké frekvenci (pravidelnost se většinou osvědčuje) je plně v kompetenci učitele, a to včetně případného vyžadování podpisu rodičů (po předchozím vysvětlení rodičům). Rodiče svým podpisem stvrzují, že písemný domácí úkol byl vypracován doma. Rodiče nenesou odpovědnost za věcnou správnost úkolu.
- Domácí úkoly musí být vždy přiměřené schopnostem žáků, musí být žákům srozumitelný, konkrétní.
- Domácí úkoly mohou být v rámci třídy rozdílné. Nadaní žáci mohou dostávat kvalitativně a kvantitativně náročnější úkoly, žáci s poruchami učení mohou mít redukovaný rozsah.
- Zadáváme maximálně zajímavé, případně atraktivní úlohy (tvůrčí), např. s využitím ICT, (školní) knihovny encyklopedií, knih, slovníků, médií, tisku apod.
- Pokud žák úkolu nerozumí, domluví si individuální konzultaci s vyučujícím, který mu vše znovu vysvětlí.
- Formy domácí přípravy může být různá: písemná, elektronická, praktická, ústní, ...
  - Typy úkolů:
    - ústní projev (např.)
      - opakování látky z předchozích hodin, práce s mapou
      - příprava na písemnou práci, opakování pravidel a vzorců
      - slovní zásoba do cizích jazyků
      - příprava na verbální zkoušení
      - výklad, referát apod.
      - čtení (na 1. stupni denní čtení· doporučená četba od 2. do 9. ročníku, výběr četby a způsob záznamu o četbě je na doporučení jednotlivých vyučujících)
    - písemné úkoly (např.)
      - pravidelné - týkají se přípravy do všech předmětů, zejména však do matematiky, českého jazyka, cizího jazyka
      - nepravidelné/mimořádné - výtah, výpisek, referát, projekt
      - čtenářský deník, protokol laboratorních prací apod.
- Kontrola plnění úkolů - splnění každého zadaného úkolu je zkontrolováno
  - ústním ověřením znalostí - ústní zkoušení, frontální opakování,
  - kontrolou sešitů, pracovních sešitů, pracovních listů,
  - kontrolou pomůcek,
  - hodnocením úkolu.
- Hodnocení domácích úkolů musí být vždy motivující (nejen klasifikace, ale i body, slovní hodnocení, grafické hodnocení symboly – např. smajlíky, ústně, počet chyb aj.).
- Je možné zadat stejné nebo obdobné úlohy jako z domácí přípravy následně při výuce jako písemnou práci, tu pak hodnotit standardně.
- Nezakazujeme spolupráci žáků při plnění domácích úkolů, pokud podporuje porozumění problému.
- Je možné zadat i dlouhodobé úkoly s etapovým hodnocením.

- Při pomoci učitele žákovi s úkolem se učitel zaměřuje především na koučování, tj. poskytnutí návodné rady, toho, jak navést žáka k nalezení vlastní cesty k řešení problému, jak se učit.
- Úkol, jehož termín odevzdání je kratší než 48 hodin (na další den) nebude momentálně klasifikován (započítáván do klasifikace žáka), a to proto, aby žák, který bude potřebovat s úkolem pomoci, mohl kontaktovat vyučujícího za účelem konzultace. Úkol může být klasifikován po dodatečném vyhotovení úkolu.
- Zvýšenou pozornost věnujeme hodnocení pokroku výkonu žáka (namísto srovnávání výsledků práce jednotlivých žáků).
- Při kontrole a hodnocení pracujeme efektivně s chybami žáků a využíváme je k pozitivní korekci žákova učení. Žák se nesmí bát sdělit, že se dopustil chyby!
- Hodnocení probíhá v předem (při zadání) stanoveném termínu, a to co nejdříve po odevzdání úkolu.
- Opakované neplnění povinných domácích úkolů má vliv na celkové hodnocení z daného předmětu.
- Vedeme žáky k sebehodnocení úkolů a domácí přípravy, ve vhodných případech ke vzájemnému hodnocení spolužáky, či hodnotíme společně celá třída (skupina).
- Domácí příprava či domácí úkoly nesmí zatěžovat rodiče, úkol je zadán tak, aby ho byl žák schopen vypracovat samostatně bez odborné pomoci rodičů.

Přednosti domácí učební činnosti oproti práci školní spočívají zejména:

- v individualizaci a variabilitě času pro učební aktivity,
- v bezpečném domácím prostředí, které může dítěti poskytnout zázemí pro plné soustředění (dítě není rozptylováno aktivitou spolužáků),
- v mnohostranných možnostech učebních prostředí (učení není vázáno prostorem školy a třídy, může probíhat v různých prostředích, i takových, která nejsou původně určena pro učební činnosti - v knihovně, koncertní síni, přírodě apod.,
- v možnostech diferenciaci učebních úloh dle individuálních potřeb žáka,
- v potenciálu skýtat příležitosti pro samostatné rozhodování, myšlení, tvořivost.

Při domácí přípravě žák využívá:

- doporučení k postupu domácí přípravy, který učitel sdělí žákům na začátku školního roku,
- učebnice, sešity, pracovní listy,
- slovníky, encyklopedie, časopisy a jiné papírové zdroje informací,
- elektronické a internetové zdroje informací (vždy ověřuje kvalitu tohoto zdroje).

V případě absence žáka:

- žák, či jeho rodiče, zjistí prostřednictvím webové aplikace Bakaláři probíranou látku a zadané domácí úkoly,
- žák, či jeho rodiče, kontaktují učitele s žádostí o zadání domácí přípravy,
- na žádost žáka či rodičů učitel průkazným způsobem zajistí předání vzdělávacích materiálů žákovi,
- žákovi, který v době nemoci doma pracovat nemůže, vysvětlí učitel učivo, na žádost žáka, po návratu do školy.

Koncepce domácí přípravy žáků byla schválena Školskou radou dne 3.9. 2013.

Mgr. Jakub Černý
ředitel školy